

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér
---	----------------------------------	---	-----------------------------------	---

Mit kíván BAJA?

Megtörténik nem egyszer, megtörténik igen gyakran, hogy egyes törvényhatóságok valamely közérdekű cél elérésére, keresztülvitele érdekében feliratot intéz az országgyűlés képviselőházához és hogy a célt közelebb vigye a megvalósuláshoz, országos akciót fejt ki. Felkéri az ország összes társ-törvényhatóságait, hogy hasonló szellemű felirattal forduljanak az országgyűlés képviselőházához. Ilyen volt például többek között az az akció, amelyet megindítottak az általános, egyenlő és titkos választói jog érdekében, amikor az országnak majdnem valamennyi törvényhatósága felírt a képviselőházhoz.

Megtörténik az is, hogy egyik vagy másik törvényhatóság valamely törvényt hiányosnak, rossznak tart. Ekkor is él a feliratkozás jogával és ekkor is felkéri a társ-törvényhatóságokat felíratának pártolására. De bármilyen felíratot is intézenek a törvényhatóságok a képviselőházhoz, mindig számolnak a kitűzött cél lehetőségével, keresztülvitelével.

Baja város törvényhatósági bizottságának közgyűlése ritkán, nagyon ritkán indít hasonló mozgalmat. Ha azonban egyszer megteszi, akkor olyasfélével sűt ki, amelyről kiséül, hogy nem tudnak minálunk sem a lehetőséggel, sem a ki-vihetőséggel számolni. Itt minálunk mindent számítás nélkül csinálnak.

Most is, a szombati közgyűlés elé egy olyan indítvány kerül, amely olyan távol esik a komolyságtól, mint például nekünk okéért, amely távol esik Makó Jeruzsálemtől.

Miről is van szó?

A munkapárt, tehát az országos kormányzópárt helyi pártja olyan indítványt terjesztett a közgyűlés elé, hogy:

Irjon fel a közgyűlés az országgyűlés képviselőházához és kérje a bírácoknak, állami tisztviselőknél és tanítóknál a fizetését ötven százalékkal való emelését és hogy a közigazgatási tisztviselők fizetése az állami tisztviselőkével arányosíttassék. Kérje továbbá a törvényhatóság a társ tör-

vényhatóságokat, hogy hasonló szellemű felirattal támogassák Baja felíratát.

Hát vajjon komolyan gondolják e, hogy a az akció keresztül vihető? Hiszen tudnunk kell, hogy ez olyan emelkedést idézne elő az állampénztárban, aminőt most úgy hirtelen ki sem tudnának számítani. Hiszen tudniuk kell, hogy Lukács László miniszterelnök a takarékoság elvét vallja az egész vonalon és aligha fogja ezt az akciót szívesen venni. Hogyan is mehetne bele az ilyen mozgalomba, mint guvernementális párt? Hiszen ezzel a dologgal kelemetlen helyzetbe hozzák a maguk kormányát!

Megvagyunk győződve, hogy a halva született mozgalom nem fog szélesebb hullámokat verni. Eltekintve attól, hogy a városi törvényhatóságoknál nem fog visszhangra találni, de maga a kormány is le fogja ezt a neki éppen nem kelle mes mozgalmat fújni.

No hát, ha valaki évek után bemegy a városi levéltárba és ott keresni fogja a munkapárt városfejlesztési munkájának a nyomait, furcsa nyomokra fog akadni. Nem fejezhetjük be cikkünket, hogy ide ne iktassuk azt a megjegyzést, amelyet valaki tett, amikor híret vette a furcsa indítványnak:

Van szívük a bajai munkapárti uraknak, az nem lehet letagadni. Az az egy bizonyos, hogy a munkapártnak van szíve ha már nem ad semmit, hát legalább megcsillagotja az emberekben a reménységet.

A bajai munkapárt néhány vezető tagja ugyanis azt az indítványt terjesztette a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé, hogy írjon fel a törvényhatósági bizottság közgyűlése az országgyűlés képviselőházához, hogy emeljük fel ötven százalékkal az ország összes bírónak, tisztviselőinek és tanítóinak a fizetését és arányosítják az így felemelt állami fizetésekhez a közigazgatást tisztviselők javadalmazását is. Egyben indítványozzák, hogy hasonló felírat felterjesztésére kéressenek fel társ törvényhatóságok is.

Nos, ugyebár van a munkapárti uraknak szívük? Tudják, hogy ez egy elérhetetlen utópia, de miért ne mutassák

ki, hogy tényleg jó szívük van. Az is bizonyos, hogy ritkán határozza el magát. Baja valami mozgalom megindítására, de ha már egyszer ráadja a fejét ilyesmire, akkor van annak látszatja. Ilyen látszatja!

Bizonytalan helyzet.

A mostani tárgyalások közepette meg kell állapítanunk azt a tény, hogy az obstruáló tábor az általános, egyenlő s titkos választói reformot nem tekintette küzdelmének végcéljének, hanem mint eszközt a továbbiak elérésére. A reform csak kiemelője volna az országnak a mostani helyzetéből s egy új erkölcsi rendszer megalapítója. A folytatás pedig a gazdasági s más irányú fejlődés volna a különböző osztályok boldogulására.

Ennek megállapítása után konstatálnunk kell, hogy a függetlenségi párt az eredeti követeléséből nem engedhet. Mert ha azt megtenné, úgy letérne arról az utról, mely a végcélhoz vezet s az eddigi eredményeket is kétségessé tenné. Az ingadozás az eredeti alapról azt vonná maga után, hogy az engedékenység révén olyan törvényjavaslat készülne, mely az eredeti rendeltetésének meg nem felelne.

Sajnos, Lukács László tárgyalásai a Justh-párttal nem nyújtanak reményt. A miniszterelnök hivatalba lépése óta sok olyan incidenst kellett tapasztalniok, melyek szerint nem kíván eleget tenni azoknak a várakozásoknak, melyeket az ország szabadelvű közönsége irányában táplált. Jogos volt a felfogás, hogy Lukács László miniszterelnöksége az új rendszer hajnalát jelenti. S bár e tekintetben is súlyos csalódásban volt részünk, mégis egyenesen megdöbbenő az a felfogás, amelyet az új kormányelnök a választói reformról táplál. Az a javaslat kissé radikális, de különben teljesen konzervatív. Sem nem általános, sem nem egyenlő s csak kis részben titkos. A cenzusos rendszert még a koalíció sem merete fentartani. ellenben Lukács László még most is hirdeti a jogosultságát. Az pedig, hogy a választóközönség különböző kuriákba oszlassék be, nagy visszaesést jelent még a mostani állapothoz képest is.

Nem ilyent vártunk Lukács Lászlótól. Sok százezer polgártársunkkal együtt a Khuen-rendszer által terjesztett sötétségben Lukács felé tekintettünk s tőle vártuk a világozottságot. A radikális ellenzék is azért obstruált, mert élt benne a remény, hogy Khuen bukása után a volt pénzügyminiszter kerül a kormányrudhoz s be fogja váltani ígéreteit. Miniszterelnök lett a harcoss ellenzék jóvoltából s ime — úgy tesz, mintha ellenük jönne. Tisza volt a Khuen-fele rendszer ura s most

s az maradt. Minden úgy történik, mint azelőtt. A választói reform kérdésében pedig visszafelé haladtunk.

De még nincs késő. Lukács megkapta a szükséges felvilágosításokat Juth Gyulától s ebből okulnia kell. Be kell látnia, hogy a Tisza-féle instrukciók megfogadása mellett azokkal kerül összeütközésbe, akik eddig tőle várták felszabadulásukat. S választania kell.

Az egyik oldalon a harc folytatása várható a viszonyok elmérgesedése; elégtelenség. A másik oldalon a haladás, a szabadelvűség iránnyelvünk a nyomán. Nem nehéz a választás, csak egy kis bátorság kell hozzá. S ha komolyan akarja a parlamenti békét, s ezzel együtt az ország megnyugvását, akkor felre kell löknie azokat a támogatóit kik a hinárba taszítja.

Ha Lukács olyan reformot akar megcsinálni, mely az ország felszabadítását, a korrupció kiirtását célozza, akkor nemcsak boldogulni fog, hanem egyuttal történelmi nevet biztosít magának. Ha ellenben a régi rendszert kívánja megmenteni, s a felszabadító nagy reformot önző pártszempontból kívánja megalkotni, akkor sorsa a bukás lesz. Felteesszük Lukácsról, hogy nem egy pár heti kiskirályságot foglalta a miniszterelnöki széket.

TELEFONHIREK.

Bpest, 1912. ápr. 26.

Lukács tárgyalásai.

A politikai helyzet. — Lukács nyilatkozata. — Juth és a helyzet.

Lukács László miniszterelnök ma délután többi miniszterétársaival Bécsbe utazott, hogy holnap letegyék a király előtt a hivatalos esküt.

Lukács László miniszterelnök ma délelőtt a helyzetről a következő nyilatkozatot tette:

— Én első sorban a választói jog rendezésével akarom a parlamentet munkaképessé tenni. Én teljesen liberális, demokratikus és radikális programmal jöttem. Mindenki helyeshi programomat, aki nem akarja a hirtelen átmenetet. Máról holnapra nem lehet az országot átváltoztatni. Fokozatosan kell a választói jogot megalkotni. A fő az, hogy olyan rétegeket is vonjunk bele a jogok körébe, akik eddig azon kívül állottak. Számítok mindenki támogatására. Aki tud az ország érdekében megfelelő kibontakozási tervet, az álljon elő azzal.

Ha nem sikerül a megegyezés rendelkezéseimre állanak mindazon esz-

közök, amelyekkel a parlament munkaképességét helyreállíthatom.

— A Ház hétfőn ülést tart, amelyen megindul a kormány kinevezése és bemutatkozása fölött a vita. Ennek a vitának a során tisztázódni fog a helyzet.

— A horvát kérdéssel is behatóan foglalkoztam és nemsokára ott is normális helyzet áll be.

Politikai körökben azt hiszik, hogy a miniszterelnök azon kijelentésével, hogy a „rendelkezéseimre áll minden eszköz”, az esetleges házfelosztásra célzott

Ezzel szemben az ellenzék csakis az igazi liberális választói jog árán köt békét.

Nagy érdeklődéssel tekint a politikai világ a vasárnapi választójogi gyűlés elé, amelyen Juth Gyula fog behatóan nyilatkozni a politikai helyzetről és körvonalazza a függetlenségi párt álláspontját.

NAPIHIREK.

Szombat délelőtt

tizenegy órakor rendkívüli közgyűlést tart Baja város törvényhatósági bizottsága. Tárgyszorozat:

A városi tanács előterjesztése a ménteleptől a Dunáig vezető, kiépítés alatt álló posványosi utnak kerekékkötőkkel ellátása és kivilágítása iránt. — Ugyanannak előterjesztése a polgári iskola első osztályának párhuzamosításához államszegély kieszközölése iránt. — A városi tanács jelentése a katonai nevelő- és képzőintézetekben betöltendő Baja városi alapítványi helyre a pályázat kiírásáról. — *Ertl József és társai bizottsági tagoknak indítvány a bírák, állami és törvényhatósági tisztviselők, alkalmazottak és tanítók fizetésének jelenléte tárgyában a képviselőházhoz intézendő felirat iránt.* — A körházi bizottság előterjesztése a körházi ápoló és szolgaszemélyzet nyugdíjjogosultságának megállapítása tárgyában. — A rendőrtisztviselők országos egyesületének kérvénye anyagi támogatás iránt. — A bajai Sportegylet kérvénye a volt képezői kertnek egyleti és ifjúsági játszótér céljaira átengedése iránt. — Taub Mihály és neje ajánlata a szentjános-külvárosi állami elemi iskola részére szükséges telek megvétele ügyében. (Második szavazás) — A bajai iparostület kérvénye a telke mellett elvonuló nyitott ároknak átengedése iránt. (Második szava.ás.) — Dr. Koller Imre kérvénye a Bélakirály-utcából 8 négyszögöl közterületnek átengedése iránt. (Második szavazás)

A Sportegylet birkozzói nagyban készülődnek a május hónap tartandó versenyre. A tornacsarnokban kedden, csütörtökön és szombaton este 7–9 óra közt tartják gyakorlatai-

kat, melyek iránt az érdeklődés a tagok közt már oly nagy, hogy az egymagában is biztosítja a tervbeveti verseny sikerét.

Löker. Az időjárás jobbra fordultával mind többen és többen keresik fel a város ezen egyedüli sétahelyét. A park rendbehúzásáról a vezetőség már gondoskodott, — a tavaszi virágok pompáznak és a kert ismét madárfütytől hangos. Az igazgatóság még e hó folyamán ülést tart, melyen a zároszámadást, költségvetést fogják tárgyalni és a nyári programot állapítja meg a rendezőség.

Panasz a budapesti utról. Vettük a következő sorokat: Már évekkkel ezelőtt a városi tanács illetve mérnöki hivatal lépéseket tett, hogy a Budapesti uton az egész járdát elfoglaló lépcsőket a ház tulajdonosokkal elbontatva. Hogy milyen okból engedték meg továbbra is, nem tudjuk, de annyi bizonyos, hogy most ezeknek az eltávolítása még szükségesebb, mint akkor volt, mert azóta ezen az uton a fogalom megkétszerezedett és roppant rossz ezeket a lépcsőket kerülgetni. Kérjük becses lapjában az illetékes hatóságot felhívni eltávolítására. Tisztelettel többek nevében.

Tosca. Sardou Viktor leghíresebb drámája Tosca kerül ma pénteken bemutatásra a Lifka Bioskopban. A dráma egy érdekes cselekményével, mint megrázó fordulataival valósággal lázba ejti a közönséget, úgy hogy annak hatása alól a közönség nem tud egy jó ideig szabadulni. A darab főszerepét a világ leghíresebb színesei és színésznői Sarah Bernhardt és Le Bargy játsszák. A műsor többi részei is mint Cethalvadászat a Gerjangerfordon remek természeti felvétel. A lovas bravourok az olasz tisztek bámulatos lovas mutatványait tárja elénk. Általános fel-tűnést fog kelteni az Ördög fia című nagy látványosság. A komikus képek mind elsőrendűek és állandó derűltségben tartják a közönséget.

A Duna titka. A Duna hullámai Duna-szekcsón a hajókikötőhöz egy emberi holtestet vetettek, melyet Mayer János dunaszekcsői lakos észrevett és kifogott. Az orvos-rendőri hullavizsgálat alkalmával megállapították, hogy a 40 év körüli, ismeretlen férfi már főszláznak indult holtest mintegy két hónap előtt került a vízbe és mivel a kabátja zsebében talált pénzes tárca koronákban és aprópénzben összesen 9 K-át tartalmazott, büntény kizártnak látszik és valószínűleg öngyilkosság esete forog fenn. A járásbírósg vizsgálóbírája kiadta a temetési engedélyt.

A baja—bezdán—zombor—apatini vasut. A Gferer, Schoch és Grossman építővállalkozó cég engedélyt nyert annak idején a baja—bezdán—zombor—apatini—szondi h. é. vasut megépítésére és üzemeltetésére. A vállalkozó cég most ezt a jogát a Hazai bankra ruházta át, amely a vasut építésére és üzemben tartására részvényfarsaságot alakít, amelynek május negyedikén lesz az alakuló

Kékkő, rézkénpor, kénmáj és raffiaháncs

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban. :::

Rézkénporló,

szabadalmazott

PERMETEZŐ

kivehető szélkazánnal, tökéletes berendezéssel, Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű.

(Nappjegyű.)

Mindennemű permetező alkatrészek kaphatók

DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN.

közgyűlése. A meghívó és a közgyűlési ügyrend már megjelent a hivatalos lapban

Gondnokság alatt. Zottományi Mihály zombori, Matics Imréné bajai, Klauber Mihály vaskuti, Schlesinger Herman adai lakóst elmebetegség miatt gondnokság alá helyezték.

Csak a Mauthner-fele magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

Szegédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

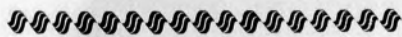

Bámulatos olcsó ár!

Szines napernyők 2 K-tól feljebb
Szines tiszta selyem ernyők 5 K-tól feljebb nagy választékban
SCHÖFFER-fele divatüzlet BAJA.

Házi-szolga azonnal felvétetik

HAAS ÉS WEISZ bútorarúházában Baja, Szt. István-tér 4.

MILLIÓK

használják

köhögés, hurut,
rekedtség, elnyálkásodás
és szamárköhögés ellen a

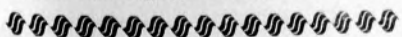
**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**

a „3 fenyővel”.

6050 közgyógyóileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól.

Csomagja 30 fillér. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Törlesztéses kölcsönök
engedélyezünk

15-től—65 évig
terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

**Jég- és hideg-
fejlesztő-gépeket**
legjobb kivitelben készít

**Dr. Wágner és
Társai** Egyesült Gyarak
Reszv.-Társaság
Budapest, IX., Tinódy- tca 3. sz.

Különlegességi Készítmény számos év óta: hűtőgépek és teljes hűtőberendezések kisebb és teljes közepes szükségletre mésszárosok, hentesek, tejgazdaságok, gazdasági üzemek, sörfőzdek, sörrekl-térek, szállodák, kórházak stb. számára már **3000 K-tól feljebb.** — **Elsőrendű referenciákat!** — **Tessék 7. számú dr-jegyzékünket** kérni.

Nagy peronospora jár-

ványok idején is

kitünő eredményt értek el

szőlősgazdáink a

„PRO-VINO”

nevű új permetező szerrel

Kitünően tapad! Azonnal oldódik! Aljat nem képez!

Tessék ismertető füzetet kérni!

A por ára kg.-kint 50 kg.-os zsákban 54 fill.

kisebb zsákban 56 fillér. Ugyanannyi anyag

kell belőle, mint a rézgálicból s így a PRO-

VINO a legolcsóbb permetezőszer!

Vezérképviselőt:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

(Bpest, V., Alkotmány-u. 31.)

Férjet keresnek

21 éves amerikai árva 120,000 dollár vagyonnal, továbbá 38 éves egyedül álló gyermek-telen özvegy 75,000 kor., 18 éves szerb hölgy 150,000 frank, 25 éves evang. földbirtokos leánya 50,000 márka, 25 éves orosz hölgy 50,000 rubel vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy 10—100,000 márka vagyonnal.

Komoly ajánlkozóknak, ha vagyontalanok is, díjtalan felvilágosítást ad **Schlesinger, Berlin 18.**

Jégszekrények

mindenféle kivételbe, szállodák, vendég-lők, mésszárosok és magánosok részére készítettnek

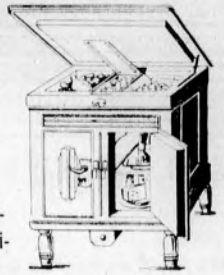
GOLDNER

Testvérek

jégszekrény-gyártóknál

BAJA

**Mátyas-király-
tér 6 és Pesti-
út II. szám**

Állandó nagy jégszekrény-raktár.

Kedvező fizetési feltételek.

Elvállalunk épület-asztalos és bádgos munkákat. — Jutányos árak.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SALVATOR

**GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK**

**UTÓLÉRHETELLEN
TARTÓSSÁGU!**

**MINDENÜTT
KAPHATÓ.**

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLITÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű fa- és kárpitos butorait meglepő kedvezményes

ár és fizetési feltételek mellett. Diszítésekét és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

Ha „FORHIN“-nal permetez

- I - SZÖR** kevesebb a gond,
- II - SZÖR** kevesebb a munka,
- III - SZÖR** kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN” a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

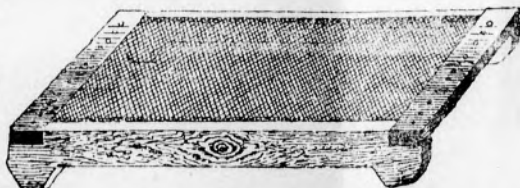
Nagyon erősen tapad a nedves levelekre is!

Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Kérjen ingyen és bérmentve leírást a **FORHIN**-gyártól, Budapest, VI., Váci-ut 93.

Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandtszabadalmát képező „Rézkénport” és „Bordói port”.

FIGYELEM!

lit az alkalom, hogy mindenki az egészségtelen penészesedő szalmazsákját időbrossa és helyébe csekély 8 koronaért egy kiváló erős, fakeretű

:-: sodrony ágybetétet :-:

rendelhessem nálam, mely olcsó és tartós, szag és feregmentes. Az ágy belmétrének beküldése után, annak megfelelően, gyorsan és jól készíti: **IFJ. UTRY PÁL,**

Baja, Erzsébet-királyné-utca 38. sz. a. Továbbá készítek és nagy raktárt tartok sodronyháló kerítésekből udvar, kert, szőlők és terek bekerítéséhez. Rendkívül olcsó árakon kerítésekhez vasoszlopok. Raktáron vannak még kocsitülesek és baromfiketrecek

A mesterdalmok ...

Czipóm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha czipót szegzek, varrok.
Rajji van

PALMA
KAUCSUK-SAROK.

- Egyszerűen díszes cementlapok □²-ként 224 K-tól kezdve
- Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
- Beton műkölépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
- Csiszolt granit lépeső f. mtr.-ként 10 K-tól kezdve
- Beton sírkeret 2 m. hosszú 1 m. széles 15 K-tól kezdve
- Beton sírkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal 50 K-tól kezdve
- Drótbetétes cementesövek 15-100 cm. átmérőig
- Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
- Kútmedencék betonból 6 K-tól kezdve
- Fizmedencék betonból 16 K-tól kezdve
- 1 kocsí dunai homok hazaszállítva 4 korona.
- Mindenféle beton- és műk munkát elvállal

Grünhut Miksa
Spitzer-fele téglá- és cemetárúgyára.

Egy tanuló felvétetik **Stamfl Jenő** fúszerkereskedőnél.

Teljesen új bolti állványok

divatáru üzlethez vagy más üzlethez, továbbá 1 furógép, 2 satu, 1 álló és többféle szerzőszámok azonnal eladó. Bővebbet

Klauber S.-nél

Központi Szálloda épület Baja.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű sörfogyasztó közönség tudomására hozni, hogy csupán azon palackok tartalmaznak

kőbányai sört

melyek kőbányai címkével (vigneta) vannak ellátva.

Címke nélkül vagy nem kőbányai címkével ellátott palackok nem kőbányai származású, hanem silányabb minőségű vidéki sört tartalmaznak.

Kiváló tisztelettel

Trafikant **Károly**

a Dreher Antal R. T., Első Magyar Részvény Söröző R. T., Hagenmacher R. T., Kőbányai Polgári Söröző R. T. Főlerakata

HIRDETÉSEK

felvetetnek — a kiadóhivatalban

Nyomatott Nánay Lajos könyvnyomdájában Baján.

Berson

GUMMISAROK

olcsó, tartós, könnyű, és elegáns.
Bersonművek Budapest/VII.

SZÉN

gőzmalomok,
cukor, szesz- és téglagyárak

EFCO

(porosz köszöntéglá)
cséplőgépek és uradalmak részére bármely vasuti és hajoállomásra legjutányosabb **bánya-áron** beszerezhetők

Sugár

Vilmosnál
BUDAPEST, X.,
Kőbányai-út 4.
Friedlaender
Em. & Ca.

Telefon-Internu-
ban 2 - 59. Berlin - Gleiwitz bányacég
képviselőjénél.

Red Star Linie

Vörös Csillag Vonal

Rendes hajójáratok

Antwerpen-Newyork

Antwerpen-Boston és

Antwerpen-Philpdelphia

között,

Tengeri ut 7 nap.
A hajók minden csütörtökön és szombaton indulnak.

Prospektusok ingyen és bérmentve.

RED-STAR LINE

magyarországi helyettese
BUDAPEST, VIII., Köztemető-ut 12. a.